

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδοτήσεως: 313/2015

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Στ'

Συνεδρίαση της 15-12- 2015

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη : Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης και Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής : Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος : Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. Α.Π. ΑΤ10/Φ.51020/36009/407/10-08-2015 του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης/ Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων/ Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης/ Αυτοτελούς Τμήματος Επαγγελματικής Ασφάλισης.

Ερώτημα: Ερωτάται αν είναι δυνατή, μετά την ισχύ των νόμων 4331/2015 (άρθρο 28 παρ. 2), και 4334/2015 (άρθρο 1 παρ. 28), 4336/2015 (άρθρο 2 παράγραφος Ε υποπαράγραφος Ε2 στοιχείο 2) και 4337/2015 (άρθρο 21 παρ. 3), η συνέχιση των διαδικασιών για μετατροπή του "Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων - Τ.Ε.Α.Π.Υ.Κ." του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.), δεδομένου ότι από πλευράς των ασφαλισμένων είχε κατατεθεί εμπροθέσμως η απαιτούμενη από το νόμο (άρθρο 220 παρ. 6

cx

του ν. 4281/2014) αίτηση μετά των σχετικών δικαιολογητικών, πλην όμως, με τους αναφερόμενους ανωτέρω αναδρομικής ισχύος νόμους, ο ανωτέρω Τομέας εντάχθηκε τελικώς από 1.9.2015 στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης με κατάργηση κάθε αντίθετης διάταξης και με κατάργηση της σχετικής προθεσμίας για τη μετατροπή.-

-----
Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Στ) γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό.

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Μετά την ισχύ του ν.4281/2014 (Α'160) και σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού υποβλήθηκε αρχικά την 26.06.2015 από την δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση με την επωνυμία "Ομοσπονδία Βενζινοπωλών Ελλάδος" η υπ' αρ. 272/26-05-2015 δήλωση προς τον - τότε - αρμόδιο Αναπληρωτή Υπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης και την ερωτώσα υπηρεσία, με την οποία γνωστοποιείτο η από 26-04-2015 απόφαση της γενικής συνέλευσης για μετατροπή του Τ.Ε.Α.Π.Υ.Κ. σε επαγγελματικό ταμείο επικουρικής ασφάλισης, στη συνέχεια δε, την 17-06-2015 κατατέθηκε εμπρόθεσμα δεύτερη αίτηση στην οποία επισυνάπτονταν για πρώτη φορά αντίγραφο αναλογιστικής μελέτης και σχέδιο καταστατικού του νέου Ταμείου. Και ενώ η υπηρεσία ερευνούσε αφενός μεν, την αντιπροσωπευτικότητα της αιτούσας οργάνωσης, ήτοι αν αυτή εκπροσωπεί πράγματι το μεγαλύτερο μέρος των ασφαλισμένων επαγγελματιών, αφετέρου δε, αν πληρούνται οι λοιπές απαιτούμενες από το νόμο προϋποθέσεις, δημοσιεύθηκε αρχικά ο ν. 4334/2015, (Α' 80) στη συνέχεια δε οι νόμοι 4336/2015 (Α' 94) και 4337/2015 (Α' 129), σύμφωνα με τους ορισμούς των οποίων το Τ.Ε.Α.Π.Υ.Κ. εντάχθηκε στο Ε.Τ.Ε.Α.. Κατόπιν τούτου, όπως προκύπτει από την εκτίμηση του περιεχομένου των ερωτημάτων που υποβλήθηκαν, η υπηρεσία εκφράζει τον προβληματισμό της αν θα πρέπει να εφαρμόσει τη διαδικασία που προβλέπει ο ν.4281/2014 ή αντίθετα αν αυτή έχει καταργηθεί.

Νομοθετικό πλαίσιο.

2. Με τη διάταξη του άρθρου 20 του ν.3655/2008 "Διοικητική και Οργανωτική μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις" (Α' 58) το (πρώην) Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Κοινής Διανομής Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων που είχε συσταθεί με τον Α.Ν. 1606/1939 (Α'50) εντάχθηκε ως Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης

Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων (Τ.Ε.Α.Π.Υ.Κ.) στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του ΟΑΕΕ από 1-8-2008, με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια.

3. Στη διάταξη του άρθρου 220 παρ. 6 του ν.4281/2014 "Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις" (Α'160) ορίζεται ότι: "6. Οι κλάδοι και τομείς επικουρικής ασφάλισης, που δεν έχουν ενταχθεί στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.), δύνανται να μετατρέπονται μέχρι 30.06.2015 μετά από σύμφωνη γνώμη των αντιπροσωπευτικότερων οργανώσεων των κλάδων ασφαλισμένων και μετά από εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης, σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) εκτός Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τον ορισμό του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 549/2013 για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του ν.3029/2002, άλλως, από 1.7.2015, εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α., λαμβάνοντας υπόψιν τα τεχνικά χαρακτηριστικά της επικουρικής ασφάλισης των ελευθέρων επαγγελματιών. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζονται όλα τα σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας. Για τους προαναφερόμενους τομείς και κλάδους, ... που μετατρέπονται σε ν.π.ι.δ. το ποσοστό της εργοδοτικής εισφοράς παραμένει σταθερό ή μειώνεται, χωρίς οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση ή παροχή εγγυήσεων από τη Γενική Κυβέρνηση ή άλλες μη ανταποδοτικές πηγές, πέραν των δικών τους πόρων". Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 28 παρ. 2 του ν.4331/2015 (Α 69/02-07-2015) η ως άνω προθεσμία παρατάθηκε ως εξής: "2. Παρατείνονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2015 οι προθεσμίες της παρ. 6 του άρθρου 220 του ν.4281/2014 που αφορούν τους εκτός Ε.Τ.Ε.Α. φορείς, τομείς και κλάδους επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης".

4. Στη συνέχεια όμως, με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 28 του Ν.4334/2015 "Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)" (Α 80/16-07-2015) ορίστηκε ότι: "Από 1.1.2015 εντάσσονται υποχρεωτικά στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.) όλα τα ταμεία και οι τομείς επικουρικής ασφάλισης που δεν έχουν ενταχθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος. Κάθε αντίθετη με το περιεχόμενο της ρύθμισης αυτής διάταξη καταργείται".

5. Η διάταξη όμως αυτή σύντομα αντικαταστάθηκε από την - εν προκειμένω κρίσιμη - διάταξη του άρθρου 2 παράγραφος Ε υποπαράγραφος Ε2 "Τροποποιήσεις του Ν.4334/2015 (Α' 80)" στοιχείο 2 του Ν.4336/2015

rx

"Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης" (Α' 94/14-08-2015) όπου ορίζονται τα εξής: " 2. Η παρ. 28 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 (Α'80) αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε, ως εξής: "Από 1.9.2015 εντάσσονται υποχρεωτικά στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.) και διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας του και τη γενικότερη νομοθεσία ως ισχύουν: α)... δ) Ο Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων (Τ.Ε.Α.Π.Υ.Κ.) του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών του Ο.Α.Ε.Ε.... Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται".

6. Τέλος, με το άρθρο 21 παρ. 3 του ν.4337/2015 " Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων" (Α' 129/17-10-2015) ορίστηκε: "3. Οι διατάξεις των άρθρων 21, 28, 31, 39, 75 και 76 του ν. 4331/2015 (Α' 69) καταργούνται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος τους (2.7.2015)." Σημειώνεται ότι κατά το χρόνο υποβολής του ερωτήματος (4.09.2015) η ανωτέρω διάταξη δεν υπήρχε, αφού ο ν.4337/2015 δημοσιεύθηκε μεταγενέστερα (την 17.10.2015).

Ερμηνεία και εφαρμογή.

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

7. Με το ν. 4281/2014 παρασχέθηκε η δυνατότητα σε τομείς ή κλάδους που έχουν σκοπό την παροχή επικουρικής σύνταξης, ασχέτως του Ταμείου που μέχρι τότε ανήκαν ή ήταν ενταγμένοι, να μετατρέπονται σε αυτοτελή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (τέτοια είναι τα διάφορα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης που ήδη είχαν μετασχηματιστεί δυνάμει διατάξεων παλαιότερων νόμων) έτσι ώστε να μην επιβαρύνεται η Γενική Κυβέρνηση με το ασφαλιστικό κόστος (κρατική επιχορήγηση) όπως συμβαίνει σήμερα με το "Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης" (Ε.Τ.Ε.Α.) που όμως είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Για τη μετατροπή όμως αυτή, θεσπίστηκε μια συγκεκριμένη διαδικασία υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αρμοδιότητες της ερωτώσας Υπηρεσίας και της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (Ε.Α.Α.). Εξυπακούεται, ότι το νέο σχήμα θα πρέπει να είναι βιώσιμο εκτός Γενικής Κυβέρνησης, τούτο δε θα αποδεικνύεται από αναλογιστική μελέτη που θα τίθεται υπόψη της Ε.Α.Α. θα τηρείται δε κατά τα λοιπά συγκεκριμένη διαδικασία (γνώμη Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης, γνώμη Ε.Α.Α., υποβολή καταστατικού) που θα καταλήγει στην έγκριση με υπουργική απόφαση του καταστατικού του νέου

ταμείου. Προς αποφυγήν επαναλήψεων ο νομοθέτης παρέπεμψε στις ήδη υπάρχουσες διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν.3029/2002 που είχαν εφαρμοστεί στο παρελθόν για τη μετατροπή κλάδων πρόνοιας (απονομή εφάπαξ) σε ν.π.ι.δ.. Απαραίτητη για την έναρξη της διαδικασίας αυτής ήταν η κατάθεση αίτησης από την αντιπροσωπευτικότερη οργάνωση του σχετικού κλάδου (σωματείο, ομοσπονδία κλπ). Για την ολοκλήρωση όμως της διαδικασίας τάχθηκε προθεσμία αρχικά η 30.06.2015 η οποία μεταγενεστέρως παρατάθηκε με νόμο μέχρι 31.12.2015.

8. Και ενώ ίσχυε η τελευταία αυτή προθεσμία, ο ν.4334/2015 με μία γενική ρύθμιση, χωρίς δηλαδή να κατονομάζει συγκεκριμένα ταμεία, ενέταξε και μάλιστα αναδρομικά από 1.1.2015 στο Ε.Τ.Ε.Α. όσα "ταμεία" και "τομείς" επικουρικής ασφάλισης δεν είχαν μέχρι τότε ενταχθεί, καταργώντας κάθε αντίθετη διάταξη. Επειδή όμως, η ρύθμιση αυτή, λόγω του γενικού της περιεχομένου, δεν κρίθηκε επαρκώς λεπτομερής και άφηνε κάποια ερωτηματικά ως προς τις ευρισκόμενες σε εξέλιξη διαδικασίες, αντικαταστάθηκε, αότου ίσχυσε, με την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 2 παράγραφος Ε υποπαράγραφος Ε2 "Τροποποιήσεις του ν.4334/2015 (Α 80)" στοιχείο 2 του ν.4336/2015, όπου, ο αναφερόμενος στο ερώτημα τομέας εντάσσεται υποχρεωτικά από 1.9.2015 στο Ε.Τ.Ε.Α., ομού με άλλους δέκα τομείς ή κλάδους διαφόρων ταμείων (σύνολο 11). Και στη περίπτωση αυτή επαναλαμβάνεται η γενική ρύθμιση ότι κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται, πλην όμως, ακολούθησε το άρθρο 21 παρ. 3 του ν.4337/2015 με το οποίο καταργήθηκε από τότε που ίσχυσε (2.7.2015) η διάταξη του άρθρου 28 του ν.4331/2015 η οποία παρέτεινε την προθεσμία μετατροπής μέχρι την 31.12.2015. Επομένως με τις τελευταίες αυτές ρυθμίσεις των νόμων 4336 και 4337/2015 εξέλιπε η δυνατότητα που παρείχε η διάταξη του άρθρου 220 παρ.6 του Ν.4281/2014 να εκδόσει η διοίκηση οποιαδήποτε εγκριτική ή μη της μετατροπής του Τ.Ε.Α.Π.Υ.Κ. σε ν.π.ι.δ. απόφαση, αφού δεν υφίσταται πλέον στο νομικό χώρο, ούτε η διάταξη του ανωτέρω άρθρου 220 παρ. 6 του ν.4281/2014, αν μη τι άλλο λόγω της παρόδου της προθεσμίας που έληγε την 30.06.2015, ούτε η παρέκταση της προθεσμίας μέχρι 31.12.2015 που καταργήθηκε ρητά.

Απάντηση.

9. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων επί των τεθέντων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ' Τμήμα) γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής: α) Η διαδικασία μετατροπής σε ν.π.ι.δ. σε όποιες διατάξεις κι αν αυτή προβλεπόταν, καταργήθηκε με την ρητή ένταξη από 1.9.2015, στο Ε.Τ.Ε.Α. του Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Πρατηριούχων Υγρών Καυσίμων που

rx

μέχρι τότε υπαγόταν στον Ο.Α.Ε.Ε. Τυχόν ενέργειες που έγιναν εν τω μεταξύ (σύνταξη αναλογιστικής μελέτης υποβολή αίτησης, σύνταξη και υποβολή καταστατικού κλπ) οι οποίες δεν τελεσφόρησαν με την έκδοση της εγκριτικής υπουργικής απόφασης και τη δημιουργία του νέου φορέα πριν την 30.06.2015, αποβάλλουν το νόμιμο έρεισμά τους ενόψει της ρητής πλέον βούλησης του νομοθέτη να ενταχθούν όλοι οι περιγραφόμενοι στο νόμο τομείς και κλάδοι στο Ε.Τ.Ε.Α. που δεν είχαν μέχρι τότε ενταχθεί, δηλ. δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία μετατροπής. β) Η διοίκηση, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, (Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνική Αναλογιστική Αρχή, Υπουργός κλπ) οφείλει να μην εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση και την υποβληθείσα αίτηση σε όποιο στάδιο κι αν αυτή ευρίσκεται.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 29-12-2015

Ο Πρόεδρος

Γ. Χαλκιάς

Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς

Ο Εισηγητής

Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος